

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกรสมาชิกโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดอุดรธานี เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกร ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการบรรยายประกอบตารางตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่นๆ ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี
2. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี
3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี
4. แนวทางในการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี

ตอนที่ 1 สภาพสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่นๆ ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

1.1 สภาพสังคมของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

การศึกษาสภาพสังคมของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประสบการณ์ในการทำนา ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ตำแหน่งของสมาชิกโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรต่างๆ และตำแหน่งทางสังคม ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สภาพสังคมของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

n = 125

สภาพสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	85	68.0
หญิง	40	32.0
2. อายุ (ปี)		
40 ปี หรือ น้อยกว่า	2	1.6
41 - 50	32	25.6
51 - 60	46	36.8
61 - 70	39	31.2
71 ปี หรือ มากกว่า	6	4.8
Min. = 37 ปี : Max. = 78 ปี : \bar{X} = 56.43 ปี : S.D. = 8.964		
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 4	58	46.4
ประถมศึกษาปีที่ 6	28	22.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	8	6.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ป.ว.ช.	29	23.2
ปริญญาตรี	2	1.6
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)		
1 - 2	6	4.8
3 - 4	59	47.2
5 - 6	47	37.6
7 - 8	11	8.8
9 - 10	2	1.6
Min. = 1 คน : Max. = 10 คน : \bar{X} = 4.68 คน : S.D. = 1.479		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 125

สภาพสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในการทำนา (ปี)		
1 - 10	3	2.4
11 - 20	13	10.4
21 - 30	30	24.0
31 - 40	38	30.4
41 - 50	31	24.8
51 - 60	10	8.0
Min. = 2 ปี : Max. = 60 ปี : \bar{X} = 36.77 ปี : S.D. = 11.457		
6. ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ปี)		
1 - 2	89	71.2
3 - 4	8	6.4
5 - 6	6	4.8
7 - 8	3	2.4
9 - 10	4	3.2
11 ปี หรือ มากกว่า	15	12.0
Min. = 1 ปี : Max. = 20 ปี : \bar{X} = 3.46 ปี : S.D. = 4.738		
7. ตำแหน่งของสมาชิกโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่		
ประธานกลุ่ม	9	7.2
รองประธานกลุ่ม	13	10.4
เลขากลุ่ม	6	4.8
เหรัญญิกกลุ่ม	5	4.0
สมาชิกกลุ่ม	73	58.4
กรรมการกลุ่ม	17	13.6
ที่ปรึกษากลุ่ม	2	1.6

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 125

สภาพสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
8. การเป็นสมาชิกสถาบันการเกษตรต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่เป็น	15	12.0
เป็น	110	88.0
กลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร	8	6.4
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	47	37.6
กลุ่มลูกค้า ธกส.	83	66.4
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	15	12.0
9. ตำแหน่งทางสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่มี	73	58.4
กำนัน	1	0.8
ผู้ใหญ่บ้าน	2	1.6
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	10	8.0
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	6	4.8
อาสาสมัครเกษตร	26	20.8
อสม.	1	0.8
กรรมการหมู่บ้าน	5	4.0
ตำรวจบ้าน	1	0.8

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคมของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ปรากฏผล ดังนี้

1.1.1 เพศ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 68.0 เป็นเพศชาย และร้อยละ 32.0 เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 36.8 มีช่วงอายุระหว่าง 51 - 60 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 31.2 มีช่วงอายุระหว่าง 61 - 70 ปี ร้อยละ 25.6 มีช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 4.8 มีช่วงอายุระหว่าง 71 ปี หรือ มากกว่า และร้อยละ 1.6 มีช่วงอายุระหว่าง 40 ปี หรือ น้อยกว่า ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีอายุต่ำสุด 37 ปี สูงสุด 78 ปี และอายุเฉลี่ย 56.43 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 46.4 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาคือ ร้อยละ 23.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ป.ว.ช. ร้อยละ 22.4 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 6.4 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 1.6 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

1.1.4 จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 47.2 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน รองลงมาคือ ร้อยละ 37.6 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 - 6 คน ร้อยละ 8.8 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 7 - 8 คน ร้อยละ 4.8 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 - 2 คน และร้อยละ 1.6 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 9 - 10 คน ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 1 คน สูงสุด 10 คน และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.68 คน

1.1.5 ประสบการณ์ในการทำนา พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 30.4 มีประสบการณ์ในการทำนา 31 - 40 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 24.8 มีประสบการณ์ในการทำนา 41 - 50 ปี ร้อยละ 24.0 มีประสบการณ์ในการทำนา 21 - 30 ปี ร้อยละ 10.4 มีประสบการณ์ในการทำนา 11 - 20 ปี ร้อยละ 8.0 มีประสบการณ์ในการทำนา 51 - 60 ปี และร้อยละ 2.4 มีประสบการณ์ในการทำนา 1 - 10 ปี ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำนาค่ำสุด 2 ปี สูงสุด 60 ปี และมีประสบการณ์ในการทำนาเฉลี่ย 36.77 ปี

1.1.6 ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 71.2 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 1 - 2 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 12.0 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 11 ปี หรือ มากกว่า ร้อยละ 6.4 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 3 - 4 ปี ร้อยละ 4.8 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 5 - 6 ปี ร้อยละ 3.2 มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 9 - 10 ปี และร้อยละ 2.4 ประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 7 - 8 ปี ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 20 ปี และมีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเฉลี่ย 3.46 ปี

1.1.7 ตำแหน่งของสมาชิกโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 58.4 เป็นสมาชิกกลุ่ม รองลงมาคือ ร้อยละ 13.6 เป็นกรรมการกลุ่ม ร้อยละ 10.4 เป็นรองประธานกลุ่ม ร้อยละ 7.2 เป็นประธานกลุ่ม ร้อยละ 4.8 เป็นเลขากลุ่ม ร้อยละ 4.0 เป็นเหรัญญิกกลุ่ม และร้อยละ 1.6 เป็นที่ปรึกษากลุ่ม ตามลำดับ

1.1.8 การเป็นสมาชิกสถาบันการเกษตรต่างๆ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 12.0 ไม่เป็นสมาชิกสถาบันการเกษตรต่างๆ และร้อยละ 88.0 เป็นสมาชิกสถาบันการเกษตรต่างๆ โดยเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสถาบันการเกษตรต่างๆ ได้แก่ ร้อยละ 66.4 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธกส.

รองลงมาคือ ร้อยละ 37.6 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 12.0 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และร้อยละ 6.4 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร ตามลำดับ

1.1.9 ตำแหน่งทางสังคม พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 58.4 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และเกษตรกรที่มีตำแหน่งทางสังคม ได้แก่ ร้อยละ 20.8 เป็นอาสาสมัครเกษตร รองลงมาคือ ร้อยละ 8.0 เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 4.8 เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 4.0 เป็นกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 1.6 เป็นผู้ใหญ่บ้าน และร้อยละ 0.8 เป็นกำนัน อสม. และตำรวจบ้าน ตามลำดับ

1.2 สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

การศึกษาสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน รายได้นอกภาค การเกษตรของครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

n = 125		
สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. อาชีพหลัก		
ทำนา	117	93.6
ทำไร่/ทำสวน	1	0.8
ค้าขาย	2	1.6
เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง	5	4.0
2. อาชีพรอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ทำนา	8	6.4
ทำไร่/ทำสวน	86	68.8
ค้าขาย	11	8.8
รับจ้าง	65	52.0
เลี้ยงสัตว์	9	7.2
ธุรกิจส่วนตัว	5	4.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 125

สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3. รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน ปี 2559		
3.1 รายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว ปี 2559 (บาท)		
ไม่ได้ขาย	40	32.0
ขาย	85	68.0
10,000 บาท หรือ น้อยกว่า	36	28.8
10,001 - 20,000 บาท	22	17.6
20,001 - 30,000 บาท	12	9.6
30,001 - 40,000 บาท	4	3.2
40,001 บาท หรือ มากกว่า	11	8.8
Min. = 2,000 บาท : Max. = 70,000 บาท : \bar{X} = 19,272.35 บาท : S.D. = 15600.747		
3.2 รายได้จากการขายข้าว ปี 2559 (บาท)		
ไม่ได้ขาย	22	17.6
ขาย	103	82.4
10,000 บาท หรือ น้อยกว่า	43	34.4
10,001 - 20,000 บาท	30	24.0
20,001 - 30,000 บาท	9	7.2
30,001 - 40,000 บาท	12	9.6
40,001 บาท หรือ มากกว่า	9	7.2
Min. = 2,000 บาท : Max. = 100,000 บาท : \bar{X} = 19,674.76 บาท : S.D. = 18425.487		
3.3 รายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ ปี 2559 (บาท)		
ไม่ได้ขาย	30	24.0
ขาย	95	76.0
20,000 บาท หรือ น้อยกว่า	36	28.8
20,001 - 40,000 บาท	20	16.0
40,001 - 60,000 บาท	21	16.8
60,001 - 80,000 บาท	4	3.2

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 125

สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
80,001 - 100,000 บาท	6	4.8
100,001 บาท หรือ มากกว่า	8	6.4
Min. = 5,000 บาท : Max. = 250,000 บาท : \bar{X} = 50,800 บาท : S.D. = 53290.373		
4. รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ปี 2559 (บาท)		
ไม่มี	20	16.0
มี	105	84.0
5,000 บาท หรือ น้อยกว่า	9	7.2
5,001 - 20,000 บาท	48	38.4
20,001 - 40,000 บาท	20	16.0
40,001 - 60,000 บาท	10	8.0
60,001 - 80,000 บาท	5	4.0
80,001 - 100,000 บาท	8	6.4
100,001 บาท หรือ มากกว่า	5	4.0
Min. = 3,000 บาท : Max. = 600,000 บาท : \bar{X} = 40,609.52 บาท : S.D. = 67814.703		
5. จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		
1 - 2	71	56.8
3 - 4	49	39.2
5 - 6	5	4.0
Min. = 1 คน : Max. = 5 คน : \bar{X} = 2.62 คน : S.D. = 0.981		
6. พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)		
10 ไร่ หรือ น้อยกว่า	13	10.4
11 - 20	49	39.2
21 - 30	41	32.8
31 - 40	11	8.8
41 - 50	6	4.8

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 125

สภาพเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
51 ไร่ หรือ มากกว่า	5	4.0
Min. = 5 ไร่ : Max. = 170 ไร่ : \bar{X} = 25.14 ไร่ : S.D. = 20.921		
7. พื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ไร่)		
5 ไร่ หรือ น้อยกว่า	36	28.8
6 - 10	65	52.0
11 - 15	14	11.2
16 - 20	9	7.2
21 ไร่ หรือ มากกว่า	1	0.8
Min. = 2 ไร่ : Max. = 27 ไร่ : \bar{X} = 9.17 ไร่ : S.D. = 4.443		

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ปรากฏผล ดังนี้

1.2.1 อาชีพหลัก พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 93.6 มีอาชีพหลักทำนา รองลงมาคือ ร้อยละ 4.0 มีอาชีพหลักเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง ร้อยละ 1.6 มีอาชีพหลักค้าขาย และร้อยละ 0.8 มีอาชีพหลักทำไร่/ทำสวน ตามลำดับ

1.2.2 อาชีพรอง พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 68.8 มีอาชีพรองทำไร่/ทำสวน รองลงมาคือ ร้อยละ 52.0 มีอาชีพรองรับจ้าง ร้อยละ 8.8 มีอาชีพรองค้าขาย ร้อยละ 7.2 มีอาชีพรองเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 6.4 มีอาชีพรองทำนา และร้อยละ 4.0 มีอาชีพรองธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ

1.2.3 รายได้ในภาคการเกษตรของครัวเรือน ปี 2559

1) **รายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว ปี 2559** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 32.0 ไม่มีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว และร้อยละ 68.0 มีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว โดยเกษตรกรที่มีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว ได้แก่ ร้อยละ 28.8 มีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว 10,000 บาท หรือ น้อยกว่า รองลงมาคือ ร้อยละ 17.6 มีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 9.6 มีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว 20,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 8.8 มีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว 40,001 บาท หรือ มากกว่า และร้อยละ 3.2 มีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าว 30,001 - 40,000 บาท ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์

ข้าวต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 70,000 บาท และมีรายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ข้าวเฉลี่ย 19,272.35 บาท

2) **รายได้จากการขายข้าว ปี 2559** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 17.6 ไม่มีรายได้จากการขายข้าว และร้อยละ 82.4 มีรายได้จากการขายข้าว โดยเกษตรกรที่มีรายได้จากการขายข้าว ได้แก่ ร้อยละ 34.4 มีรายได้จากการขายข้าว 10,000 บาท หรือ น้อยกว่า รองลงมาคือ ร้อยละ 24.0 มีรายได้จากการขายข้าว 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 9.6 มีรายได้จากการขายข้าว 30,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 7.2 มีรายได้จากการขายข้าว 20,001 - 30,000 บาท และมีรายได้จากการขายข้าว 40,001 บาท หรือ มากกว่า ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีรายได้จากการขายข้าวต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 100,000 บาท และมีรายได้จากการขายข้าวเฉลี่ย 19,674.76 บาท

3) **รายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ ปี 2559** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 24.0 ไม่มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ และร้อยละ 76.0 มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ โดยเกษตรกรที่มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ ได้แก่ ร้อยละ 28.8 มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ 20,000 บาท หรือ น้อยกว่า รองลงมาคือ ร้อยละ 16.8 มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ 40,001 - 60,000 บาท ร้อยละ 16.0 มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ 20,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 6.4 มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ 100,001 บาท หรือ มากกว่า ร้อยละ 4.8 มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ 80,001 - 100,000 บาท และร้อยละ 3.2 มีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆ 60,001 - 80,000 บาท ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆต่ำสุด 5,000 บาท สูงสุด 250,000 บาท และมีรายได้จากการทำการเกษตรอื่นๆเฉลี่ย 50,800 บาท

1.2.4 รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ปี 2559 พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 16.0 ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน และร้อยละ 84.0 มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน โดยเกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ได้แก่ ร้อยละ 38.4 มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน 5,001 - 20,000 บาท รองลงมาคือ ร้อยละ 16.0 มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน 20,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 8.0 มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน 40,001 - 60,000 บาท ร้อยละ 7.2 มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน 5,000 บาท หรือ น้อยกว่า ร้อยละ 6.4 มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน 80,001 - 100,000 บาท ร้อยละ 4.0 มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน 60,001 - 80,000 บาท และมีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน 100,001 บาท หรือ มากกว่า ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 600,000 บาท และมีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 40,609.52 บาท

1.2.5 จำนวนแรงงานในครัวเรือน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 56.8 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 1 - 2 คน รองลงมาคือ ร้อยละ 39.2 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 3 - 4 คน และร้อยละ 4.0 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 5 - 6 คน ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน และมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.62 คน

1.2.6 พื้นที่ทำการเกษตร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 39.2 มีพื้นที่ทำการเกษตร 11 - 20 ไร่ รองลงมาคือ ร้อยละ 32.8 มีพื้นที่ทำการเกษตร 21 - 30 ไร่ ร้อยละ 10.4 มีพื้นที่ทำการเกษตร 10 ไร่ หรือ น้อยกว่า ร้อยละ 8.8 มีพื้นที่ทำการเกษตร 31 - 40 ไร่ ร้อยละ 4.8 มีพื้นที่ทำการเกษตร 41 - 50 ไร่ และร้อยละ 4.0 มีพื้นที่ทำการเกษตร 51 ไร่ หรือ มากกว่า ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุด 5 ปี สูงสุด 107 ปี และมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 25.14 ปี

1.2.7 พื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 52.0 มีพื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 6 - 10 ไร่ รองลงมาคือ ร้อยละ 28.8 มีพื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 5 ไร่ หรือ น้อยกว่า ร้อยละ 11.2 มีพื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 11 - 15 ไร่ ร้อยละ 7.2 มีพื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 16 - 20 และร้อยละ 0.8 มีพื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 21 ไร่ หรือ มากกว่า ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีพื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวต่ำสุด 2 ปี สูงสุด 27 ปี และมีพื้นที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเฉลี่ย 9.17 ปี

1.3 สภาพปัจจัยอื่นๆ ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

การศึกษาสภาพปัจจัยอื่นๆ ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำนา ความเพียงพอของน้ำ ความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำนา ความเพียงพอของน้ำ ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

n = 125

สภาพปัจจัยอื่นๆ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำนา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
น้ำชลประทาน	23	18.4
แหล่งน้ำธรรมชาติ	53	42.4
น้ำฝน	125	100.0
น้ำบาดาล	6	4.8
สระน้ำของตนเอง	33	26.4
2. ความเพียงพอของน้ำ		
เพียงพอ	106	84.8
ขาดแคลนบางส่วน	17	13.6
ไม่เพียงพอ	2	1.6

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งน้ำที่ใช้ในการทำนา ความเพียงพอของน้ำ ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ปรากฏผล ดังนี้

1.3.1 แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำนา พบว่า เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ 100 ใช้น้ำฝน รองลงมาคือ ร้อยละ 42.4 ใช้น้ำธรรมชาติ ร้อยละ 26.4 ใช้น้ำของตนเอง ร้อยละ 18.4 ใช้น้ำชลประทาน และร้อยละ 4.8 ใช้น้ำบาดาล ตามลำดับ

1.3.2 ความเพียงพอของน้ำ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 84.8 มีความเพียงพอ รองลงมาคือ 13.6 ขาดแคลนบางส่วน และร้อยละ 1.6 ไม่เพียงพอ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัด
อุดรธานี

n = 125

ข้อ	ความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	เฉลี่ย	ผู้ตอบถูก	
			จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมพื้นที่				
1	สิ่งแรกที่ต้องทำก่อนการเตรียมดิน คือ เผาตอซังข้าว	ผิด	116	92.8
2	การเตรียมดิน ประกอบด้วย การไถตะ การไถแปร และ การคราดทำเทือก	ถูก	123	98.4
3	การไถครั้งแรก ควรพลิกกลับหน้าดิน แล้วทิ้งไว้ประมาณ 1 สัปดาห์	ถูก	109	87.2
4	การเตรียมพื้นที่ จะต้องปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ และมี คันนาล้อมรอบ	ถูก	124	99.2
การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว				
1	เมล็ดพันธุ์ข้าวที่เก็บไว้นานเกิน 2 ฤดูกาล สามารถนำมา เพาะปลูกได้	ผิด	110	88.0
2	ควรแช่เมล็ดพันธุ์ข้าวในน้ำ นานประมาณ 12 - 24 ชั่วโมง แล้วนำมาห่ม นานประมาณ 24 - 36 ชั่วโมง จนมีรากยาว ประมาณ 1 - 2 มิลลิเมตร	ถูก	102	81.6
3	เมล็ดพันธุ์ข้าวที่นำมาปลูก ไม่ควรมี เศษพืช หิน ดิน หรือ ทราย ปนอยู่ด้วย	ถูก	124	99.2
วิธีการปลูกข้าว				
1	การปลูกข้าวนาดำ ควรใช้กล้า 3 - 5 ต้น ค่าที่ความลึก ประมาณ 3 - 5 เซนติเมตร	ถูก	120	96.0
2	สามารถนำต้นกล้าจากเกษตรกรทั่วไป มาปลูกทำเป็น เมล็ดพันธุ์ข้าวได้	ผิด	93	74.4
3	การปลูกข้าวนาดำ จะดูแลรักษาแปลงข้าว เช่น กำจัดวัชพืช ง่ายกว่าวิธีการปลูกแบบอื่น	ถูก	123	98.4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 125

ข้อ	ความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	เฉลี่ย	ผู้ตอบถูก	
			จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว				
1	ควรรักษาระดับน้ำในแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว ไม่เกิน 15 เซนติเมตร	ถูก	114	91.2
2	หากต้นข้าวเกิดโรค ควรใส่ปุ๋ยลงในแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าวทันที	ผิด	123	98.4
3	การใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 สามารถใส่ระยะไหนก็ได้ของการเจริญเติบโตของข้าว	ผิด	83	66.4
4	หลังจากพ่นสารกำจัดวัชพืชแล้ว 1 วัน สามารถปล่อยน้ำเข้าแปลงนาได้	ผิด	125	100.0
การกำจัดพันธุ์ปน				
1	สามารถกำจัดพันธุ์ข้าวปนได้ ในระยะต้นกล้า ระยะแตกกอ ระยะออกดอก ระยะโน้มรวง และระยะเมล็ดสุกแก่	ถูก	102	81.6
2	เวลาที่เหมาะสมในการถอนกำจัดพันธุ์ปน คือ ช่วงเช้าไม่เกินเวลา 10.00 น. และช่วงบ่ายหลัง เวลา 15.00 น.	ผิด	86	68.8
3	เมื่อเห็นต้นพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ105 เกิดปนในกอพันธุ์ข้าว กข6 ควรถอนแค่ต้นพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ105 ออกจากกอ นั้น	ผิด	61	48.8
4	หลังจากถอนพันธุ์ข้าวปนแล้ว สามารถทิ้งพันธุ์ข้าวปนไว้ในแปลงหรือขอบแปลงได้	ผิด	95	76.0
การเก็บเกี่ยวข้าว				
1	ควรมีการระบายน้ำออกจากแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว ก่อนการเก็บเกี่ยวล่วงหน้า ประมาณ 7 - 15 วัน	ถูก	122	97.6
2	ควรเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว ในระยะที่สุกแก่เต็มที่	ผิด	80	64.0
3	สามารถเก็บเกี่ยวต้นข้าว ในพื้นที่ที่ติดกับแปลงพันธุ์อื่นมาใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ได้	ผิด	114	91.2

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 125

ข้อ	ความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	เฉลี่ย	ผู้ตอบถูก	
			จำนวน	ร้อยละ
การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว				
1	การใช้เครื่องนวดข้าว สามารถใช้ต่อจากเกษตรกรทั่วไปได้เลย	ผิด	97	77.6
2	การตากเมล็ดพันธุ์ข้าว สามารถตากบนถนนหรือพื้นซีเมนต์ได้โดยตรง	ผิด	106	84.8
3	การตากเมล็ดพันธุ์ข้าว ควรมีการกลับกองข้าว ทุกๆ 2 ชั่วโมง หรือ วันละ 4 ครั้ง	ถูก	107	85.6
4	กระสอบที่บรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าว สามารถวางกับพื้นได้โดยตรง	ผิด	117	93.6

จากตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ปรากฏผล ดังนี้

1.3.3 การเตรียมพื้นที่ พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ร้อยละ 99.2 ตอบถูกในคำถามข้อการเตรียมพื้นที่ จะต้องปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ และมีคันนาล้อมรอบ รองลงมาร้อยละ 98.4 ตอบถูกในคำถามข้อการเตรียมดิน ประกอบด้วย การไถตะ การไถแปร และการคราด ทำเทือก ร้อยละ 92.8 ตอบถูกในคำถามข้อสิ่งแรกที่ต้องทำก่อนการเตรียมดิน คือ เผาตอซังข้าว และ ร้อยละ 87.2 ตอบถูกในคำถามข้อการไถครั้งแรก ควรพลิกกลับหน้าดิน แล้วทิ้งไว้ประมาณ 1 สัปดาห์ ตามลำดับ

1.3.4 การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ร้อยละ 99.2 ตอบถูกในคำถามข้อเมล็ดพันธุ์ข้าวที่นำมาปลูก ไม่ควรมี เศษพืช หิน ดิน หรือทราย ปนอยู่ด้วย รองลงมาร้อยละ 88.0 ตอบถูกในคำถามข้อเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เก็บไว้นานเกิน 2 ฤดูกาล สามารถนำมาเพาะปลูกได้ และร้อยละ 81.6 ตอบถูกในคำถามข้อควรแช่เมล็ดพันธุ์ข้าวในน้ำ นานประมาณ 12 - 24 ชั่วโมง แล้วนำมาหุ้ม นานประมาณ 24 - 36 ชั่วโมง จนมีรากยาว ประมาณ 1 - 2 มิลลิเมตร ตามลำดับ

1.3.5 วิธีการปลูกข้าว พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ร้อยละ 98.4 ตอบถูกในคำถามข้อการปลูกข้าวนาดำ จะดูแลรักษาแปลงข้าว เช่น กำจัดวัชพืช ง่ายกว่าวิธีการปลูกแบบอื่น รองลงมาคือ ร้อยละ 96.0 ตอบถูกในคำถามข้อการปลูกข้าวนาดำ ควรใช้กล้า 3 - 5 ต้น ค่าที่ความลึกประมาณ 3 - 5 เซนติเมตร และร้อยละ 74.4 ตอบถูกในคำถามข้อสามารถนำต้นกล้าจากเกษตรกรทั่วไป มาปลูกทำเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ ตามลำดับ

1.3.6 การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวทั้งหมด ร้อยละ 100 ตอบถูกในคำถามข้อหลังจากพ้นสารกำจัดวัชพืชแล้ว 1 วัน สามารถปล่อยน้ำเข้าแปลงนาได้ รองลงมาคือ ร้อยละ 98.4 ตอบถูกในคำถามข้อหากต้นข้าวเกิดโรค ควรใส่ปุ๋ยลงในแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าวทันที ร้อยละ 91.2 ตอบถูกในคำถามข้อควรรักษาระดับน้ำในแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว ไม่เกิน 15 เซนติเมตร และร้อยละ 66.4 ตอบถูกในคำถามข้อการใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 สามารถใส่ระยะไหนก็ได้ของการเจริญเติบโตของข้าว ตามลำดับ

1.3.7 การกำจัดพันธุ์ปน พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ร้อยละ 81.6 ตอบถูกในคำถามข้อสามารถกำจัดพันธุ์ข้าวปนได้ ในระยะต้นกล้า ระยะแตกกอ ระยะออกดอก ระยะโน้มรวง และระยะเมล็ดสุกแก่ รองลงมาคือ ร้อยละ 76.0 ตอบถูกในคำถามข้อหลังจากถอนพันธุ์ข้าวปนแล้ว สามารถทิ้งพันธุ์ข้าวปนไว้ในแปลงหรือขอบแปลงได้ ร้อยละ 68.8 ตอบถูกในคำถามข้อเวลาที่เหมาะสมในการถอนกำจัดพันธุ์ปน คือ ช่วงเช้าไม่เกินเวลา 10.00 น. และช่วงบ่ายหลังเวลา 15.00 น. และร้อยละ 48.8 ตอบถูกในคำถามข้อเมื่อเห็นต้นพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 เกิดปนในกอพันธุ์ข้าว กข6 ควรถอนแค่ต้นพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ออกจากกอ นั้น ตามลำดับ

1.3.8 การเก็บเกี่ยวข้าว พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ร้อยละ 97.6 ตอบถูกในคำถามข้อควรมีการระบายน้ำออกจากแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว ก่อนการเก็บเกี่ยวล่วงหน้า ประมาณ 7 - 15 วัน รองลงมาคือ ร้อยละ 91.2 ตอบถูกในคำถามข้อสามารถเก็บเกี่ยวต้นข้าว ในพื้นที่ที่ติดกับแปลงพันธุ์อื่น มาใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ได้ และร้อยละ 64.0 ตอบถูกในคำถามข้อควรเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว ในระยะที่สุกแก่เต็มที่ ตามลำดับ

1.3.9 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ร้อยละ 93.6 ตอบถูกในคำถามข้อกระสอบที่บรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าว สามารถวางกับพื้นได้โดยตรง รองลงมาคือ ร้อยละ 85.6 ตอบถูกในคำถามข้อการตากเมล็ดพันธุ์ข้าว ควรมีการกลับกองข้าว ทุกๆ 2 ชั่วโมง หรือ วันละ 4 ครั้ง ร้อยละ 84.8 ตอบถูกในคำถามข้อการตากเมล็ดพันธุ์ข้าว สามารถตากบนถนนหรือพื้นซีเมนต์ได้โดยตรง และร้อยละ 77.6 ตอบถูกในคำถามข้อการใช้เครื่องนวดข้าว สามารถใช้ต่อจากเกษตรกรทั่วไปได้เลย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ความรู้โดยรวมในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6
จังหวัดอุดรธานี โดยพิจารณาจากจำนวนคะแนนที่เกษตรกรตอบถูก

n = 125

คะแนน	ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
0 - 5	น้อยที่สุด	0	0
6 - 10	น้อย	0	0
11 - 15	ปานกลาง	2	1.6
16 - 20	มาก	41	32.8
21 - 25	มากที่สุด	82	65.6

Min. = 15 คะแนน : Max. = 25 คะแนน : \bar{X} = 21.41 คะแนน : S.D. = 2.325

จากตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลระดับความรู้โดยรวมเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ปรากฏผล ดังนี้

ความรู้โดยรวมในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ร้อยละ 65.6 มีความรู้โดยรวมในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ 32.8 มีความรู้โดยรวมในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ระดับมาก และร้อยละ 1.6 มีความรู้โดยรวมในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ระดับปานกลาง โดยเกษตรกรมีคะแนนความรู้โดยรวมในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ต่ำสุด 15 คะแนน สูงสุด 25 คะแนน และมีคะแนนความรู้โดยรวมในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 เฉลี่ย 21.41 คะแนน

ตอนที่ 2 การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี

2.1 การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี

การศึกษาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย การเตรียมพื้นที่ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว วิธีการปลูกข้าว การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว การกำจัดพันธุ์ปน การเก็บเกี่ยวข้าว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี

กิจกรรม	จำนวนผู้ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การเตรียมพื้นที่		
1) ไถดะหลังการเก็บเกี่ยวข้าว หรือไถกลบตอซัง	109	87.2
2) ปรับระดับพื้นที่ ให้ราบเรียบสม่ำเสมอทั่วทั้งแปลง	106	84.8
3) ขังน้ำในแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว 2 สัปดาห์ เพื่อให้เมล็ดข้าวเรือหรือวัชพืชงอก	93	74.4
4) ไถแปรเพื่อทำลาย ต้นข้าวอ่อน ข้าวเรือ และต้นอ่อนของวัชพืช	125	100.0
2. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว		
1) คัดแยกเมล็ดพันธุ์ที่ไม่สมบูรณ์ออก	125	100.0
2) มีการทดสอบความงอกของเมล็ดพันธุ์ข้าว ก่อนนำไปเพาะปลูก	83	66.4
3) ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในการเพาะปลูก ไม่เกิน 2 ฤดูกาล	125	100.0
4) ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่คลุกด้วยสารเคมีป้องกันเชื้อรา	125	100.0
5) เพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยการแช่น้ำสะอาด 12 - 24 ชั่วโมง แล้วนำไปห่ม 24 - 36 ชั่วโมง	109	87.2
3. วิธีการปลูกข้าว		
1) ใช้ระยะในการปักดำ ระหว่างแถวและระหว่างกอ 20 x 25 เซนติเมตร	107	85.6
2) ใช้ต้นกล้า 3 - 5 ต้น ปักดำด้วยความลึก 3 - 5 เซนติเมตร	122	97.6

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 125

กิจกรรม	จำนวนผู้ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ
4. การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว		
1) รักษาระดับน้ำ ไม่เกิน 15 เซนติเมตร	118	94.4
2) ใช้สารชีวภัณฑ์	118	94.4
3) กำจัดวัชพืชก่อนการใส่ปุ๋ย	106	84.8
4) คำนวณปริมาณการใส่ปุ๋ยในแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว	85	68.0
5. การกำจัดพันธุ์ปน		
1) กำจัดพันธุ์ปน ในระยะต้นกล้า ระยะแตกกอ ระยะออกดอก ระยะ โน้มรวง และระยะเมล็ดสุกแก่	102	81.6
2) การตัดถอนพันธุ์ปน โดยถอนทั้งต้นและราก แล้วนำออกไปทิ้ง จากนอกแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว	125	100.0
6. การเก็บเกี่ยวข้าว		
1) เก็บเกี่ยวข้าวในระยะเมล็ดสุกแก่ หรือประมาณ 28 - 30 วัน หลัง ข้าวออกดอก	117	93.6
2) ระบายน้ำออกจากแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว ก่อนการเก็บเกี่ยว 7 - 15 วัน	125	100.0
3) แยกการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว และเมล็ดพันธุ์ข้าวทั่วไปออกจาก กัน	125	100.0
7. การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว		
1) ลดความชื้นเมล็ดพันธุ์ข้าว ให้เหลือประมาณ 12 - 14 เปอร์เซ็นต์ หลังการเก็บเกี่ยว	125	100.0
2) ตากเมล็ดพันธุ์ข้าว ประมาณ 3 - 4 แดด	124	99.2
3) ทำความสะอาดเครื่องนวดข้าว	106	84.8
4) ทำความสะอาดกระสอบ ก่อนบรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าว	112	89.6
5) วางกระสอบเมล็ดพันธุ์ข้าว ให้สูงจากพื้นอย่างน้อย 10 เซนติเมตร	125	100.0

จากตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี ปรากฏผล ดังนี้

2.1.1 การเตรียมพื้นที่ พบว่า เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ร้อยละ 100 ได้แก่ ไถแปรเพื่อทำลาย ดันข้าวอ่อน ข้าวเรือ และดินอ่อนของวัชพืช รองลงมาคือ ร้อยละ 87.2 ไถเคหลังการเก็บเกี่ยวข้าว หรือไถกลบตอซัง ร้อยละ 84.8 ปรับระดับพื้นที่ ให้ราบเรียบสม่ำเสมอทั่วทั้งแปลง และ ร้อยละ 74.4 ชั่งน้ำในแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว 2 สัปดาห์ เพื่อให้เมล็ดข้าวเรือหรือวัชพืชงอก ตามลำดับ

2.1.2 การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ร้อยละ 100 ได้แก่ คัดแยกเมล็ดพันธุ์ที่ไม่สมบูรณ์ออก ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในการเพาะปลูก ไม่เกิน 2 ฤดูกาล และใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่คลุกด้วยสารเคมีป้องกันเชื้อรา รองลงมาคือ ร้อยละ 87.2 เพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยการแช่น้ำสะอาด 12 - 24 ชั่วโมง แล้วนำไปห่ม 24 - 36 ชั่วโมง แปลง และร้อยละ 66.4 มีการทดสอบความงอกของเมล็ดพันธุ์ข้าว ก่อนนำไปเพาะปลูก ตามลำดับ

2.1.3 วิธีการปลูกข้าว พบว่า เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ร้อยละ 97.6 ได้แก่ ใช้ต้นกล้า 3 - 5 ต้น ปักดำด้วยความลึก 3 - 5 เซนติเมตร รองลงมาคือ ร้อยละ 85.6 ใช้ระยะในการปักดำ ระหว่างแถวและระหว่างกอ 20 x 25 เซนติเมตร ตามลำดับ

2.1.4 การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ร้อยละ 94.4 ได้แก่ รักษาระดับน้ำ ไม่เกิน 15 เซนติเมตร และใช้สารชีวภัณฑ์ รองลงมาคือ ร้อยละ 84.8 กำจัดวัชพืชก่อนการใส่ปุ๋ย และร้อยละ 68.0 คำนวณปริมาณการใส่ปุ๋ยในแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว ตามลำดับ

2.1.5 การกำจัดพันธุ์ปน พบว่า เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ร้อยละ 100 ได้แก่ การตัดถอนพันธุ์ปน โดยถอนทั้งต้นและราก แล้วนำออกไปทิ้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 81.6 กำจัดพันธุ์ปนในระยะต้นกล้า ระยะแตกกอ ระยะออกดอก ระยะโน้มรวง และระยะเมล็ดสุกแก่ ตามลำดับ

2.1.6 การเก็บเกี่ยวข้าว พบว่า เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ร้อยละ 100 ได้แก่ ระบายน้ำออกจากแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว ก่อนการเก็บเกี่ยว 7 - 15 วัน และแยกการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว และเมล็ดพันธุ์ข้าวทั่วไปออกจากกัน รองลงมาคือ ร้อยละ 93.6 เก็บเกี่ยวข้าวในระยะเมล็ดสุกแก่ หรือประมาณ 28 - 30 วัน หลังข้าวออกดอก ตามลำดับ

2.1.7 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ร้อยละ 100 ได้แก่ ลดความชื้นเมล็ดพันธุ์ข้าว ให้เหลือประมาณ 12 - 14 เปอร์เซ็นต์ หลังการเก็บเกี่ยว และวางกระสอบเมล็ดพันธุ์ข้าว ให้สูงจากพื้นอย่างน้อย 10 เซนติเมตร รองลงมาคือ ร้อยละ 99.2 ตากเมล็ดพันธุ์ข้าว ประมาณ 3 - 4 แดด ร้อยละ 89.6 ทำความสะอาดกระสอบ ก่อนบรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าว และ ร้อยละ 84.8 ทำความสะอาดเครื่องนวดข้าว ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี

ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

การวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย ปัญหาด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 และปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

การศึกษาปัญหาด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ประกอบด้วย การเตรียมพื้นที่ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว วิธีการปลูกข้าว การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว การกำจัดพันธุ์ปน การเก็บเกี่ยวข้าว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และปัญหาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวแบบอื่นๆ ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ปัญหาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

n = 125

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความ หมาย
	5	4	3	2	1	(S.D.)	
1. การเตรียมพื้นที่							
1) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน	11 (8.8)	56 (44.8)	24 (19.2)	12 (9.6)	22 (17.6)	3.18 (1.26)	ปาน กลาง
2) ขาดแคลนรถไถ	0 (0.0)	24 (19.2)	16 (12.8)	24 (19.2)	61 (48.8)	2.02 (1.18)	น้อย
3) พื้นที่นาเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม)	10 (8.0)	21 (16.8)	14 (11.2)	0 (0.0)	80 (64.0)	2.05 (1.47)	น้อย
เฉลี่ย						2.42 (1.30)	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 125

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความหมาย
	5	4	3	2	1	(S.D.)	
2. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว							
1) คุณภาพของเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูก	15 (12.0)	31 (24.8)	10 (8.0)	11 (8.8)	58 (46.4)	2.47 (1.55)	น้อย
2) ปริมาณข้าวไม่เพียงพอที่จะใช้ปลูก	5 (4.0)	29 (23.2)	9 (7.2)	17 (13.6)	65 (52.0)	2.14 (1.37)	น้อย
เฉลี่ย						2.31 (1.46)	น้อย
3. วิธีการปลูกข้าว							
1) ขาดแคลนแรงงานในการปลูกข้าว	10 (8.0)	49 (39.2)	20 (16.0)	12 (9.6)	34 (27.2)	2.91 (1.38)	ปานกลาง
2) ค่าใช้จ่ายแรงงานในการปลูกข้าว	23 (18.4)	57 (45.6)	18 (14.4)	14 (11.2)	13 (10.4)	3.50 (1.22)	มาก
3) ต้นกล้าข้าวเกิดโรค	15 (12.0)	29 (23.2)	10 (8.0)	29 (23.2)	42 (33.6)	2.57 (1.46)	น้อย
เฉลี่ย						2.99 (1.35)	ปานกลาง
4. การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว							
1) ราคาของปุ๋ย	22 (17.6)	57 (45.6)	19 (15.2)	7 (5.6)	20 (16.0)	3.43 (1.30)	มาก
2) โรค แมลงศัตรูพืชระบาด	26 (20.8)	38 (30.4)	8 (6.4)	14 (11.2)	39 (31.2)	2.98 (1.59)	ปานกลาง
3) ขาดแคลนน้ำ / น้ำไม่เพียงพอ	13 (10.4)	41 (32.8)	6 (4.8)	6 (4.8)	59 (47.2)	2.54 (1.58)	น้อย
เฉลี่ย						2.98 (1.49)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 125

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความหมาย
	5	4	3	2	1	(S.D.)	
5. การกำจัดพันธุ์ปน							
1) ขาดความรู้เรื่องการจัดพันธุ์ปน	11 (8.8)	37 (29.6)	14 (11.2)	26 (20.8)	37 (29.6)	2.67 (1.40)	ปานกลาง
2) ไม่มีเวลาไปตรวจคัดพันธุ์ข้าวปน	11 (8.8)	48 (38.4)	17 (13.6)	21 (16.8)	28 (22.4)	2.94 (1.35)	ปานกลาง
เฉลี่ย						2.80 (1.38)	ปานกลาง
6. การเก็บเกี่ยวข้าว							
1) ขาดแคลนแรงงานในการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว	25 (20.0)	35 (28.0)	13 (10.4)	10 (8.0)	42 (33.6)	2.93 (1.59)	ปานกลาง
2) ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว	32 (25.6)	41 (32.8)	15 (12.0)	16 (12.8)	21 (16.8)	3.38 (1.42)	มาก
3) ปัญหาต้นข้าวล้ม	41 (32.8)	30 (24.0)	21 (16.8)	16 (12.8)	17 (13.6)	3.50 (1.41)	มาก
เฉลี่ย						3.27 (1.47)	ปานกลาง
7. การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว							
1) ขาดพื้นที่ตากเมล็ดพันธุ์ข้าว	11 (8.8)	35 (28.0)	12 (9.6)	13 (10.4)	54 (43.2)	2.49 (1.49)	น้อย
2) ขาดวัสดุรองตากเมล็ดพันธุ์ข้าว	6 (4.8)	41 (32.8)	14 (11.2)	11 (8.8)	53 (42.4)	2.49 (1.43)	น้อย
3) ขาดกระสอบบรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าวที่สะอาด	8 (6.4)	38 (30.4)	16 (12.8)	14 (11.2)	49 (39.2)	2.54 (1.43)	น้อย
เฉลี่ย						2.51 (1.45)	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 125

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความ หมาย
	5	4	3	2	1	(S.D.)	
8. ปัญหาด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์							
ข้าวแบบอื่นๆ							
1) วัชพืช	3	1	0	0	0	0.15	น้อย
	(2.4)	(0.8)	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(0.84)	ที่สุด
2) ศัตรูข้าว	10	1	4	2	0	0.56	น้อย
	(8.0)	(0.8)	(3.2)	(1.6)	(0.0)	(1.48)	ที่สุด
เฉลี่ย						0.36	น้อย
						(1.16)	ที่สุด
ระดับปัญหาด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6						2.45	น้อย
						(1.31)	

จากตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลประเด็นปัญหาด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ซึ่งมีระดับปัญหาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.45 ปรากฏผล ดังนี้

3.1.1 การเตรียมพื้นที่ พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.42) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน (ค่าเฉลี่ย 3.18) มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาพื้นที่นาเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม) (ค่าเฉลี่ย 2.05) และปัญหาขาดแคลนรถไถ (ค่าเฉลี่ย 2.02)

3.1.2 การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.31) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูก (ค่าเฉลี่ย 2.47) และปัญหาปริมาณข้าวไม่เพียงพอที่จะใช้ปลูก (ค่าเฉลี่ย 2.14)

3.1.3 วิธีการปลูกข้าว พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.99) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาค่าใช้จ่ายแรงงานในการปลูกข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.50) มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาขาดแคลนแรงงานในการปลูกข้าว (ค่าเฉลี่ย 2.91)

และมีประเด็นที่มีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาต้นกล้าข้าวเกิดโรค (ค่าเฉลี่ย 2.57)

3.1.4 การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.98) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาราคาของปุ๋ย (ค่าเฉลี่ย 3.43) มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาโรค แมลงศัตรูพืชระบาด (ค่าเฉลี่ย 2.98) และมีประเด็นที่มีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาขาดแคลนน้ำ / น้ำไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.54)

3.1.5 การกำจัดพันธุ์ปน พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.80) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาไม่มีเวลาไปตรวจคัดพันธุ์ข้าวปน (ค่าเฉลี่ย 2.94) และขาดความรู้เรื่องการกำจัดพันธุ์ปน (ค่าเฉลี่ย 2.67)

3.1.6 การเก็บเกี่ยวข้าว พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.27) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาต้นข้าวล้ม (ค่าเฉลี่ย 3.50) ปัญหาค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.38) และมีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาขาดแคลนแรงงานในการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 2.93)

3.1.7 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.51) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาขาดกระสอบบรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าวที่สะอาด (ค่าเฉลี่ย 2.54) ปัญหาขาดพื้นที่ตากเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 2.49) และปัญหาขาดวัสดุรองตากเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 2.49)

3.1.8 ปัญหาด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวแบบอื่นๆ พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.36) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาศัตรูข้าว (ค่าเฉลี่ย 0.56) และปัญหาวัชพืช (ค่าเฉลี่ย 0.15)

3.2 ปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

การศึกษาปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ประกอบด้วย ปัญหาด้านการส่งเสริมแบบรายบุคคล ปัญหาด้านการส่งเสริมแบบกลุ่ม ปัญหาด้านการส่งเสริมแบบมวลชน ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

n = 125							
ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
1. แบบรายบุคคล							
1) ไม่มีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำ	9	58	21	31	6	3.26	ปาน
การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	(7.2)	(46.4)	(16.8)	(24.8)	(4.8)	(1.06)	กลาง
2) เจ้าหน้าที่ขาดการติดตามให้	12	51	26	32	4	3.28	ปาน
คำปรึกษา	(9.6)	(40.8)	(20.8)	(25.6)	(3.2)	(1.05)	กลาง
3) การติดต่อสื่อสารกับ	10	51	21	37	6	3.18	ปาน
เจ้าหน้าที่ไม่สะดวก	(8.0)	(40.8)	(16.8)	(29.6)	(4.8)	(1.09)	กลาง
4) ระยะทางที่ไกลในการไปพบ	10	48	26	27	14	3.10	ปาน
เจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน	(8.0)	(38.4)	(20.8)	(21.6)	(11.2)	(1.17)	กลาง
เฉลี่ย						3.21	ปาน
						(1.09)	กลาง
2. แบบกลุ่ม							
1) ขาดการฝึกอบรมด้านการผลิต	22	69	12	16	6	3.68	มาก
เมล็ดพันธุ์ข้าว	(17.6)	(55.2)	(9.6)	(12.8)	(4.8)	(1.06)	
2) ขาดการไปศึกษาดูงานนอก	7	62	31	17	8	3.34	ปาน
สถานที่ด้านการผลิตเมล็ด	(5.6)	(49.6)	(24.8)	(13.6)	(6.4)	(1.00)	กลาง
พันธุ์ข้าว							
3) ขาดการสาธิตด้านการผลิต	30	73	12	7	3	3.96	มาก
เมล็ดพันธุ์ข้าว	(24.0)	(58.4)	(9.6)	(5.6)	(2.4)	(0.88)	

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 125

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
4) ขาดการระดมสมองด้านการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	58 (46.4)	56 (44.8)	7 (5.6)	0 (0.0)	4 (3.2)	4.31 (0.85)	มาก ที่สุด
เฉลี่ย						3.82 (0.95)	มาก
3. แบบมวชน							
1) ไม่มีเอกสารให้ความรู้เรื่อง การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	31 (24.8)	55 (44.0)	15 (12.0)	20 (16.0)	4 (3.2)	3.71 (1.11)	มาก
2) ไม่มีการจัดกิจกรรมหรือ นิทรรศการ	20 (16.0)	59 (47.2)	23 (18.4)	22 (17.6)	1 (0.8)	3.60 (0.98)	มาก
3) ไม่มีความรู้ในการใช้สื่อ อิเล็กทรอนิกส์	4 (3.2)	49 (39.2)	15 (12.0)	33 (26.4)	24 (19.2)	2.81 (1.24)	ปาน กลาง
4) มีปัญหาในการใช้อินเตอร์เน็ต เพื่อสืบค้นข้อมูล	6 (4.8)	54 (43.2)	14 (11.2)	22 (17.6)	29 (23.2)	2.89 (1.32)	ปาน กลาง
เฉลี่ย						3.25 (1.16)	ปาน กลาง
ระดับปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6						3.43 (1.07)	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงข้อมูลปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ซึ่งมีระดับปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.43 ปรากฏผล ดังนี้

3.2.1 แบบรายบุคคล พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.21) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาเจ้าหน้าที่ขาดการติดตามให้คำปรึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.28) ปัญหาไม่มีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.26) ปัญหาการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ไม่

สะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.18) และปัญหาระยะทางที่ไกลในการไปพบเจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน (ค่าเฉลี่ย 3.10)

3.2.2 แบบกลุ่ม พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาขาดการระดมสมองด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 4.31) มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาขาดการสาธิตด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.96) ปัญหาขาดการฝึกอบรมด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.68) และมีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาขาดการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.34)

3.2.3 แบบมวลชน พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาไม่มีเอกสารให้ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.71) ปัญหาไม่มีการจัดกิจกรรมหรือนิทรรศการ (ค่าเฉลี่ย 3.60) มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ มีปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 2.89) และปัญหาไม่มีความรู้ในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ค่าเฉลี่ย 2.81)

3.3 ปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

การศึกษาปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

n = 125							
ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
1) ขาดเงินทุนในการซื้อปัจจัย การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	30 (24.0)	62 (49.6)	10 (8.0)	7 (5.6)	16 (12.8)	3.66 (1.26)	มาก
2) ขาดการสนับสนุนด้านองค์ ความรู้ ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าว	9 (7.2)	58 (46.4)	20 (16.0)	19 (15.2)	19 (15.2)	3.15 (1.23)	ปาน กลาง
3) ขาดการสนับสนุนจาก หน่วยงานต่างๆ	15 (12.0)	57 (45.6)	14 (11.2)	21 (16.8)	18 (14.4)	3.24 (1.28)	ปาน กลาง
4) ขาดการสนับสนุนด้าน การตลาด	40 (32.0)	53 (42.4)	12 (9.6)	15 (12.0)	5 (4.0)	3.86 (1.12)	มาก
ระดับปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6						3.48 (1.22)	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงข้อมูลปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ซึ่งมีระดับปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.48 ปรากฏผล ดังนี้

3.3.1 ปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 พบว่า มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาขาดการสนับสนุนด้านการตลาด (ค่าเฉลี่ย 3.86) ปัญหาขาดเงินทุนในการซื้อปัจจัยการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.66) มีประเด็นที่มีปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 3.24) และขาดการสนับสนุนด้านองค์ความรู้ ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.15)

ตารางที่ 4.10 สรุปปัญหาเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี

ประเภทของระดับปัญหา	\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
1. ปัญหาด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6	2.45 (1.31)	น้อย
2. ปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6	3.43 (1.07)	มาก
3. ปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6	3.48 (1.22)	มาก
ระดับปัญหา ทั้ง 3 ประเภท	3.12 (1.20)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 แสดงข้อมูลสรุปปัญหาเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี ปรากฏผล ดังนี้

สรุปปัญหาเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกรสมาชิกโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.12) และเมื่อพิจารณาระดับปัญหา ทั้ง 3 ประเภท ตามลำดับคะแนนเฉลี่ย ได้ดังนี้ มีปัญหาในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 (ค่าเฉลี่ย = 3.48) ปัญหาด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 (ค่าเฉลี่ย = 3.43) และมีปัญหาในระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 (ค่าเฉลี่ย = 2.45)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี

จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ข้อเสนอแนะด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 และข้อเสนอแนะด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ซึ่งมีเกษตรกรให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 89 ราย คิดเป็น ร้อยละ 71.2 สามารถสรุปรวบรวมข้อเสนอแนะจากเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

n = 125

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6		
1) ควรมีการส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวทุกปี	16	12.8
2) ควรมีการส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มขึ้น	1	0.8
3) องค์ความรู้ในการปลูกพันธุ์ข้าวให้เหมาะสมกับพื้นที่	1	0.8
4) องค์ความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในรูปแบบใหม่ๆ	3	2.4
5) อยากให้มีการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น	10	8.0
6) ควรมีการทดลองปลูกข้าวพันธุ์อื่น	7	5.6
7) ควรจัดส่งเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีการสนับสนุนให้เร็วขึ้น	2	1.6
2. ด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6		
1) ส่งเสริมเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้แก่คนรุ่นหลัง	17	13.6
2) เจ้าหน้าที่มาติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ	18	14.4
3) มีการจัดนิทรรศการ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มมากขึ้น	1	0.8
4) ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร ทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่	1	0.8
5) ส่งเสริมให้ความรู้ เรื่องการกำจัดศัตรูข้าว	1	0.8
6) ส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ๆ ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	9	7.2
7) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไปในทิศทางเดียวกัน	5	4.0
8) คัดเลือกเกษตรกรที่มีความตั้งใจจริงในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	2	1.6
9) ควรมีการส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้ง หรือพืชหลังการเก็บเกี่ยว	14	11.2
10) ควรมีการส่งเสริมการวิเคราะห์ดินที่เหมาะสมกับพันธุ์ข้าวที่นำมาปลูก	16	12.8
11) การติดตามเกษตรกรที่มีปัญหาเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	5	4.0

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 125

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3. ด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6		
1) สนับสนุนพันธุ์ข้าว ทั้งข้าวเจ้าและข้าวเหนียว	1	0.8
2) ต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนช่วยเหลือเรื่องราคาข้าว	32	25.6
3) สนับสนุนด้านการตลาด	20	16.0
4) ปัจจัยต่างๆ ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	19	15.2

จากตารางที่ 4.11 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ประกอบด้วย ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 และด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ปรากฏผล ดังนี้

3.4 ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

เกษตรกรร้อยละ 12.8 เสนอแนะควรมีการส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวทุกปี
 เกษตรกรร้อยละ 8.0 เสนอแนะอยากให้มีการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น
 เกษตรกรร้อยละ 5.6 เสนอแนะควรมีการทดลองปลูกข้าวพันธุ์อื่น
 เกษตรกรร้อยละ 2.4 เสนอแนะองค์ความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในรูปแบบใหม่ๆ
 เกษตรกรร้อยละ 1.6 เสนอแนะควรจัดส่งเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีการสนับสนุนให้เร็วขึ้น
 เกษตรกรร้อยละ 0.8 เสนอแนะ จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ เสนอแนะควรมีการส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มขึ้น และเสนอแนะองค์ความรู้ในการปลูกพันธุ์ข้าวให้เหมาะสมกับพื้นที่

3.5 ด้านการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

เกษตรกรร้อยละ 14.4 เสนอแนะเจ้าหน้าที่มาติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ
 เกษตรกรร้อยละ 13.6 เสนอแนะส่งเสริมเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้แก่คนรุ่นหลัง

เกษตรกรร้อยละ 12.8 เสนอแนะควรมีการส่งเสริมการวิเคราะห์ดินที่เหมาะสมกับพันธุ์ข้าวที่นำมาปลูก

เกษตรกรร้อยละ 11.2 เสนอแนะควรมีการส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้ง หรือ พืชหลังการเก็บเกี่ยว

เกษตรกรร้อยละ 7.2 เสนอแนะส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ๆ ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

เกษตรกรร้อยละ 4.0 เสนอแนะ จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ เสนอแนะส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไปในทิศทาง และเสนอแนะการติดตามเกษตรกรที่มีปัญหาเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

เกษตรกรร้อยละ 1.6 เสนอแนะคัดเลือกเกษตรกรที่มีความตั้งใจจริงในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

เกษตรกรร้อยละ 0.8 เสนอแนะ จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ เสนอแนะมีการจัดนิทรรศการ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มมากขึ้น เสนอแนะส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร ทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และเสนอแนะส่งเสริมให้ความรู้ เรื่องการกำจัดศัตรูข้าว

3.6 ด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

เกษตรกรร้อยละ 25.6 เสนอแนะต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนช่วยเหลือเรื่องราคาข้าว

เกษตรกรร้อยละ 16.0 เสนอแนะสนับสนุนด้านการตลาด

เกษตรกรร้อยละ 15.2 เสนอแนะปัจจัยต่างๆ ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

เกษตรกรร้อยละ 0.8 เสนอแนะสนับสนุนพันธุ์ข้าว ทั้งข้าวเจ้าและข้าวเหนียว

ตอนที่ 4 แนวทางการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี

การวิเคราะห์ความคิดเห็นแนวทางการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย ด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 และด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ดังนี้

4.1 ด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

การศึกษาด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ประกอบด้วย การเตรียมพื้นที่ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว วิธีการปลูกข้าว การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว การกำจัดพันธุ์ปน การเก็บเกี่ยวข้าว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวแบบอื่นๆ ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

n = 125							
ด้านประเด็นการส่งเสริม	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
1. การเตรียมพื้นที่							
1) มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การปรับปรุงบำรุงดิน	66 (52.8)	54 (43.2)	5 (4.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.49 (0.58)	มาก ที่สุด
2) มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การเตรียมดิน เพื่อการผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าว	66 (52.8)	51 (40.8)	6 (4.8)	2 (1.6)	0 (0.0)	4.45 (0.67)	มาก ที่สุด
3) การรณรงค์ไม่ให้มีการเผาตอ ซังก่อนการเตรียมดิน	66 (52.8)	52 (41.6)	5 (4.0)	2 (1.6)	0 (0.0)	4.46 (0.65)	มาก ที่สุด
เฉลี่ย						4.47 (0.63)	มาก ที่สุด

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 125

ด้านประเด็นการส่งเสริม	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
2. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว							
1) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่อง การเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ มีคุณภาพ	52 (41.6)	59 (47.2)	7 (5.6)	7 (5.6)	0 (0.0)	4.25 (0.80)	มาก ที่สุด
2) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่อง กรรมวิธีในการเตรียมเมล็ด พันธุ์ข้าวก่อนการเพาะปลูก	43 (34.4)	64 (51.2)	9 (7.2)	8 (6.4)	1 (0.8)	4.12 (0.86)	มาก
3) มีการให้คำแนะนำ เรื่องอัตรา การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว	41 (32.8)	63 (50.4)	11 (8.8)	8 (6.4)	2 (1.6)	4.06 (0.90)	มาก
เฉลี่ย						4.14 (0.85)	มาก
3. วิธีการปลูกข้าว							
1) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องวิธี ในการปลูกข้าว	32 (25.6)	67 (53.6)	12 (9.6)	13 (10.4)	1 (0.8)	3.93 (0.92)	มาก
2) เจ้าหน้าที่ควรให้คำแนะนำ และติดตามการปลูกข้าวของ เกษตรกร	28 (22.4)	72 (57.6)	15 (12.0)	9 (7.2)	1 (0.8)	3.94 (0.84)	มาก
3) ส่งเสริมให้กลุ่มมีการช่วย เหลือซึ่งกันและกันในการ ปลูกข้าว (ลดค่าใช้จ่ายด้าน แรงงานในการปลูกข้าว)	45 (36.0)	67 (53.6)	9 (7.2)	3 (2.4)	1 (0.8)	4.22 (0.75)	มาก ที่สุด
เฉลี่ย						4.03 (0.84)	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 125

ด้านประเด็นการส่งเสริม	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
4. การปฏิบัติดูแลรักษาแปลง							
เมล็ดพันธุ์ข้าว							
1) เจ้าหน้าที่ควรให้คำแนะนำเรื่องการใช้ปุ๋ยในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	50 (40.0)	61 (48.8)	9 (7.2)	5 (4.0)	0 (0.0)	4.25 (0.76)	มาก ที่สุด
2) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการป้องกันกำจัดโรค / แมลงศัตรูข้าว	53 (42.4)	62 (49.6)	7 (5.6)	3 (2.4)	0 (0.0)	4.32 (0.69)	มาก ที่สุด
3) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการใช้สารเคมีในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	52 (41.6)	62 (49.6)	8 (6.4)	3 (2.4)	0 (0.0)	4.30 (0.70)	มาก ที่สุด
เฉลี่ย						4.29 (0.72)	มาก ที่สุด
5. การกำจัดพันธุ์ปน							
1) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการกำจัดพันธุ์ปน	13 (10.4)	78 (62.4)	16 (12.8)	16 (12.8)	2 (1.6)	3.67 (0.89)	มาก
2) เจ้าหน้าที่ควรมาติดตาม ให้คำแนะนำการกำจัดพันธุ์ปนทุกระยะ	21 (16.8)	79 (63.2)	11 (8.8)	14 (11.2)	0 (0.0)	3.86 (0.83)	มาก
3) มีการจัดกลุ่มย่อยให้เกษตรกร เพื่อไปช่วยกันกำจัดพันธุ์ปน	24 (19.2)	81 (64.8)	11 (8.8)	9 (7.2)	0 (0.0)	3.96 (0.76)	มาก
เฉลี่ย						3.83 (0.83)	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 125

ด้านประเด็นการส่งเสริม	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความหมาย	
	5	4	3	2	1	(S.D.)		
6. การเก็บเกี่ยวข้าว								
1) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่อง การเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว	13 (10.4)	61 (48.8)	19 (15.2)	26 (20.8)	6 (4.8)	3.39 (1.08)	ปานกลาง	
2) เจ้าหน้าที่ควรมาให้คำแนะนำ วิธีการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว	12 (9.6)	61 (48.8)	22 (17.6)	23 (18.4)	7 (5.6)	3.38 (1.07)	ปานกลาง	
3) ส่งเสริมให้กลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว (ลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานในการเก็บเกี่ยว)	32 (25.6)	58 (46.4)	15 (12.0)	13 (10.4)	7 (5.6)	3.76 (1.12)	มาก	
เฉลี่ย						3.51 (1.09)	มาก	
7. การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว								
1) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่อง การดูแลรักษาเมล็ดพันธุ์ข้าว หลังการเก็บเกี่ยว	26 (20.8)	73 (58.4)	8 (6.4)	15 (12.0)	3 (2.4)	3.83 (0.97)	มาก	
2) มีการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวหลังการเก็บเกี่ยว	32 (25.6)	69 (55.2)	8 (6.4)	13 (10.4)	3 (2.4)	3.91 (0.98)	มาก	
เฉลี่ย						3.87 (0.98)	มาก	
ระดับความคิดเห็นด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6							4.02 (0.85)	มาก

จากตารางที่ 4.12 แสดงข้อมูลด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ซึ่งมีระดับความคิดเห็นด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 ปรากฏผล ดังนี้

4.1.1 การเตรียมพื้นที่ พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.47) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน (ค่าเฉลี่ย 4.49) การรณรงค์ไม่ให้มีการเผาตอซังก่อนการเตรียมดิน (ค่าเฉลี่ย 4.46) และมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมดิน เพื่อการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 4.45)

4.1.2 การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.25) มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องกรรมวิธีในการเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าวก่อนการเพาะปลูก (ค่าเฉลี่ย 4.12) และมีการให้คำแนะนำ เรื่องอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 4.06)

4.1.3 วิธีการปลูกข้าว พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.03) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ส่งเสริมให้กลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกข้าว (ลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานในการปลูกข้าว) (ค่าเฉลี่ย 4.22) มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ เจ้าหน้าที่ควรให้คำแนะนำและติดตามการปลูกข้าวของเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.94) และมีการอบรมให้ความรู้ เรื่องวิธีในการปลูกข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.93)

4.1.4 การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าว พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.29) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการป้องกันกำจัดโรค / แมลงศัตรูข้าว (ค่าเฉลี่ย 4.32) มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการใช้สารเคมีในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 4.30) และเจ้าหน้าที่ควรให้คำแนะนำ เรื่องการใช้ปุ๋ยในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 4.25)

4.1.5 การกำจัดพันธุ์ปน พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ มีการจัดกลุ่มย่อยให้เกษตรกร เพื่อไปช่วยกันกำจัดพันธุ์ปน (ค่าเฉลี่ย 3.96) เจ้าหน้าที่ควรมาติดตาม ให้คำแนะนำการกำจัดพันธุ์ปนทุกระยะ (ค่าเฉลี่ย 3.86) และมีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการกำจัดพันธุ์ปน (ค่าเฉลี่ย 3.67)

4.1.6 การเก็บเกี่ยวข้าว พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 1

ประเด็น ได้แก่ ส่งเสริมให้กลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว (ลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานในการเก็บเกี่ยว) (ค่าเฉลี่ย 3.76) มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ มีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.39) และเจ้าหน้าที่ควรมาให้คำแนะนำ วิธีการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 3.38)

4.1.7 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.87) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ มีการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว หลังการเก็บเกี่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.91) และมีการอบรมให้ความรู้ เรื่องการดูแลรักษาเมล็ดพันธุ์ข้าวหลังการเก็บเกี่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.83)

4.2 ด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

การศึกษาด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ประกอบด้วย ด้านวิธีการส่งเสริมแบบรายบุคคล ด้านวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม และแบบมวลชน ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

							n = 125
ด้านวิธีการส่งเสริม	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความหมาย
	5	4	3	2	1	(S.D.)	
1. แบบรายบุคคล							
1) เจ้าหน้าที่ควรเข้ามาเยี่ยมเยียนเกษตรกรทุกราย	48 (38.4)	55 (44.0)	18 (14.4)	4 (3.2)	0 (0.0)	4.18 (0.79)	มาก
2) ควรสนับสนุนให้เกิดความสะดวกในการติดต่อเจ้าหน้าที่ทางโทรศัพท์	42 (33.6)	67 (53.6)	14 (11.2)	2 (1.6)	0 (0.0)	4.19 (0.69)	มาก
3) เมื่อเข้าไปพบเจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน เจ้าหน้าที่สามารถให้คำปรึกษาได้	42 (33.6)	72 (57.6)	11 (8.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.25 (0.60)	มากที่สุด
เฉลี่ย						4.21 (0.69)	มากที่สุด

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 125

ด้านวิธีการส่งเสริม	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความหมาย
	5	4	3	2	1	(S.D.)	
2. แบบกลุ่ม							
1) ควรมีการอบรมกันเองในกลุ่ม ในเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	54 (43.2)	67 (53.6)	4 (3.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.40 (0.55)	มากที่สุด
2) ควรมีการจัดประชุมกลุ่มเป็นประจำ	59 (47.2)	63 (50.4)	3 (2.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.45 (0.55)	มากที่สุด
3) ควรมีการจัดทำแปลงนาสาธิต / แปลงเรียนรู้	48 (38.4)	74 (59.2)	3 (2.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.36 (0.53)	มากที่สุด
4) กลุ่มควรมีการไปศึกษาดูงาน นอกสถานที่	39 (31.2)	69 (55.2)	8 (6.4)	5 (4.0)	4 (3.2)	4.07 (0.91)	มาก
เฉลี่ย						4.32 (0.64)	มากที่สุด
3. แบบมวลชน							
1) วิทยุกระจายเสียง	42 (33.6)	58 (46.4)	15 (12.0)	5 (4.0)	5 (4.0)	4.02 (0.99)	มาก
2) วิทยุโทรทัศน์	48 (38.4)	55 (44.0)	16 (12.8)	3 (2.4)	3 (2.4)	4.14 (0.90)	มาก
3) หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	46 (36.8)	58 (46.4)	16 (12.8)	3 (2.4)	2 (1.6)	4.14 (0.85)	มาก
4) วีดิทัศน์	48 (38.4)	52 (41.6)	17 (13.6)	6 (4.8)	2 (1.6)	4.10 (0.92)	มาก
5) เอกสารคู่มือ / แผ่นพับ	44 (35.2)	59 (47.2)	17 (13.6)	3 (2.4)	2 (1.6)	4.12 (0.85)	มาก
6) การจัดนิทรรศการ	40 (32.0)	56 (44.8)	24 (19.2)	5 (4.0)	0 (0.0)	4.05 (0.82)	มาก
7) เฟสบุ๊ก (Face book)	21 (16.8)	41 (32.8)	19 (15.2)	11 (8.8)	33 (26.4)	3.05 (1.47)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ด้านวิธีการส่งเสริม	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
8) ไลน์ (Line)	25 (20.0)	42 (33.6)	19 (15.2)	9 (7.2)	30 (24.0)	3.18 (1.47)	ปาน กลาง
9) อินเทอร์เน็ต (Internet)	20 (16.0)	38 (30.4)	21 (16.8)	11 (8.8)	35 (28.0)	2.98 (1.47)	ปาน กลาง
10) โปรแกรม / แอปพลิเคชัน (Program / Application)	22 (17.6)	36 (28.8)	18 (14.4)	14 (11.2)	35 (28.0)	2.97 (1.50)	ปาน กลาง
เฉลี่ย						3.68 (1.12)	มาก
ระดับความคิดเห็นด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6						4.07 (0.82)	มาก

จากตารางที่ 4.13 แสดงข้อมูลด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ซึ่งมีระดับความคิดเห็นด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.07 ปรากฏผล ดังนี้

4.2.1 แบบรายบุคคล พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ เมื่อเข้าไปพบเจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน เจ้าหน้าที่สามารถให้คำปรึกษาได้ (ค่าเฉลี่ย 4.25) มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ควรสนับสนุนให้เกิดความสะดวกในการติดต่อเจ้าหน้าที่ทางโทรศัพท์ (ค่าเฉลี่ย 4.19) และเจ้าหน้าที่ควรเข้ามาเยี่ยมชมเกษตรกรทุกราย (ค่าเฉลี่ย 4.18)

4.2.2 แบบกลุ่ม พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.32) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ ควรมีการจัดประชุมกลุ่มเป็นประจำ (ค่าเฉลี่ย 4.45) ควรมีการอบรมกันเองในกลุ่มในเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 4.40) ควรมีการจัดทำแปลงนาสาธิต / แปลงเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.36) และมีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มควรมีการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ (ค่าเฉลี่ย 4.07)

4.2.3 แบบมวชน พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.68) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 4.14) หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 4.14) เอกสารคู่มือ / แผ่นพับ (ค่าเฉลี่ย 4.12) วิทยุทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 4.10) การจัดนิทรรศการ (ค่าเฉลี่ย 4.05) วิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ย 4.02) มีประเด็นที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ ไลน์ (Line) (ค่าเฉลี่ย 3.18) เฟสบุ๊ก (Face book) (ค่าเฉลี่ย 3.05) อินเทอร์เน็ต (Internet) (ค่าเฉลี่ย 2.98) และ โปรแกรม / แอปพลิเคชัน (Program / Application) (ค่าเฉลี่ย 2.97)

4.3 ด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

การศึกษาด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต การสนับสนุนด้านการบริการ และการสนับสนุนด้านการตลาด ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6

							n = 125
ด้านการสนับสนุน	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X}	ความหมาย
	5	4	3	2	1	(S.D.)	
1. ด้านปัจจัยการผลิต							
1) มีการจัดหาแหล่งสินเชื่อเพื่อนำมาซื้อปัจจัยการผลิต	39 (31.2)	61 (48.8)	8 (6.4)	7 (5.6)	10 (8.0)	3.90 (1.15)	มาก
2) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในชุมชน ให้มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้บริการอย่างเพียงพอ	59 (47.2)	53 (42.4)	10 (8.0)	2 (1.6)	1 (0.8)	4.34 (0.76)	มากที่สุด
เฉลี่ย						4.12 (0.96)	มาก
2. ด้านการบริการ							
1) ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานต่างๆ	58 (46.4)	61 (48.8)	3 (2.4)	1 (0.8)	2 (1.6)	4.38 (0.73)	มากที่สุด

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

n = 125

ด้านการสนับสนุน	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{X} (S.D.)	ความ หมาย
	5	4	3	2	1		
2) เจ้าหน้าที่ควรติดตามให้ คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ	54 (43.2)	61 (48.8)	8 (6.4)	1 (0.8)	1 (0.8)	4.33 (0.70)	มาก ที่สุด
เฉลี่ย						4.36 (0.72)	มาก ที่สุด
3. ด้านการตลาด							
1) ควรมีการให้คำแนะนำในการ ออกร้านจำหน่าย	102 (81.6)	11 (8.8)	3 (2.4)	9 (7.2)	0 (0.0)	4.65 (0.84)	มาก ที่สุด
2) ควรมีการให้คำแนะนำวิธีการ ขาย การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ (ด้านการส่งเสริม การขาย)	102 (81.6)	12 (9.6)	5 (4.0)	6 (4.8)	0 (0.0)	4.68 (0.77)	มาก ที่สุด
3) ควรมีการหาตลาดรองรับ เมล็ดพันธุ์ข้าว	106 (84.8)	9 (7.2)	8 (6.4)	2 (1.6)	0 (0.0)	4.75 (0.64)	มาก ที่สุด
เฉลี่ย						4.69 (0.75)	มาก ที่สุด
ระดับความคิดเห็นด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6						4.39 (0.81)	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.14 แสดงข้อมูลด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ซึ่งมีระดับความคิดเห็นด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.39 ปรากฏผล ดังนี้

4.3.1 ด้านปัจจัยการผลิต พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในชุมชน ให้มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้บริการอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 4.34) และมีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ มีการจัดหาแหล่งสินเชื่อ เพื่อนำมาซื้อปัจจัยการผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.90)

4.3.2 ด้านการบริการ พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.36) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 4.38) และเจ้าหน้าที่ควรติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.33)

4.3.3 ด้านการตลาด พบว่า ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.69) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็นพบว่า มีประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ ควรมีการหาตลาดรองรับเมล็ดพันธุ์ข้าว (ค่าเฉลี่ย 4.75) ควรมีการให้คำแนะนำวิธีการขาย การโฆษณาการประชาสัมพันธ์ (ด้านการส่งเสริมการขาย) (ค่าเฉลี่ย 4.68) และควรมีการให้คำแนะนำในการออกร้านจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.65)

ตารางที่ 4.15 สรุปแนวทางในการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี

ประเภทของระดับความคิดเห็น	\bar{X} (S.D.)	ความหมาย
1. ด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6	4.02 (0.85)	มาก
2. ด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6	4.07 (0.82)	มาก
3. ด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6	4.39 (0.81)	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็น ทั้ง 3 ประเภท	4.16 (0.83)	มาก

จากตารางที่ 4.15 แสดงข้อมูลสรุปแนวทางในการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกร จังหวัดอุดรธานี ปรากฏผล ดังนี้

สรุปแนวทางในการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 ของเกษตรกรสมาชิกโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.16) และเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็น ทั้ง 3 ประเภท ตามลำดับคะแนนเฉลี่ย ได้ดังนี้ เห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ ด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์

ข้าว กข6 (ค่าเฉลี่ย = 4.39) เห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ ด้านวิธีการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 (ค่าเฉลี่ย = 4.07) และด้านประเด็นการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 (ค่าเฉลี่ย = 4.02)

